
Activities Prohibited Before Shema

ברכות דף ד': ושו"ע סימן רל"ה סעיפים ב' וג' וסימן רס"ז סעיף ב' (עפ"י פסקי מ"ב)

חידושי הרשב"א מסכת ברכות דף ב עמוד ב

משעה שהעני נכנס לאכול פתו, איכא למידק ועני מתי יקרא קרית שמע, קודם לזמן הזה אינו יכול שלא הגיע זמנו, ואינו נכון לומר דבעניי נכרים קא יהיב שיעורא, ועוד למאן דיהיב שיעורא בשעה שבני אדם נכנסין לאכול פתן בערבי שבתות הנהו אימת קרו, ואין לומר דיקראו אחר אכילה דהא תניא לקמן לא יאמר אוכל קימעא ואשתה קימעא ואח"כ אתפלל **ועוד דהא כיון שהגיע זמן המקרא ואפי' סמוך לו קצת מלפניו לא יסב עד שיקרא** ואפשר דאפילו התחיל מפסיק לקרית שמע וכדמוכח בפ"ק דשבת [ט' ב'], וכו'.

חידושי הרשב"א מסכת ברכות דף ט עמוד א

ובני רבן גמליאל ... וכיון דאיפסקא הלכתא כרבן גמליאל אלמא אפילו לכתחלה יכול להתעכב מלקרות עד שעה הסמוכה לעלות השחר ואפי' לרבנן נמי לאחר חצות הוא דאינו יכול להתעכב מדעת אבל אלו רצה להתעכב לקרות ולשנות ולהתעסק במלאכתו עד חצות רשאי והא דתניא [לעיל ד' ב'] חכמים עשו סייג לדבריהם שלא יהא אדם בא מן השדה בערב ואומר אלך לביתי אוכל קימעא ואישן קימעא ואח"כ אתפלל וכו' אלא הולך לבהכ"נ אם רגיל לקרות קורא לשנות שונה וקורא קרית שמע ומתפלל, דוקא אוכל וישן קאמר דלא כדי שלא יבא לידי פשיעה ואפילו רבן גמליאל מודה בדבר זה מפני שהן דברים שמביאין לידי פשיעה **וכיון שנכנס אדם בתוך זמן חובתו אינו רשאי לאכול ולישן עד שיקרא ויתפלל**, ולא עוד אלא אפילו התחיל מפסיק לקריאת שמע דאורייתא כדמשמע התם בפ"ק דשבת [ט' ב'] וה"ה לכל השוניין שם בפ"ק דשבת בכניסה למרחץ וישיבה לפני הספר, הא לשאר דברים לא, שלא מצינו שיחייבו בשום מקום להתפלל תפלת הערב משעה שנכנס בתוך זמנו אלא שלא יתחיל במלאכות המביאות לידי פשיעה וה"ה כאן וכו'.

What activities are prohibited?

Eating, sleeping and various other activities listed in שבת (ט'): which lead to concern that a person will get too preoccupied and be negligent not to read שמע. Learning, however, is both permitted and praiseworthy. However, if he arrives after nightfall, he should not begin to learn, unless he has some reminder, such as in the case when he is learning in a בית המדרש, where a מנין for מעריב will follow the learning session.

Can one eat anything?

The final הלכה rules that snacking is permitted. This includes fruit, vegetables and even bread, though it must not be more than the amount of two olives.

From when does the איסור kick in?

Although תוספות would seem to hold that it does not begin until the time of קריאת שמע, in deference to the תלמידי רבינו יונה and others, we pasken that even prior to the onset of nightfall, one must

observe this איסור. As to how long before night, although the ט"י believes that it is only a few minutes, we maintain the opinion of the שלחן ערוך; half an hour before nightfall.

If a person began eating before the time that the איסור kicked in, he need not interrupt, unless there is concern that he will not finish until after the end of the time of קריאת שמע.

What if one began to eat his meal within the time of איסור?

He must stop his meal, in order to read שמע. If one began within the half hour before night, the פרי מגדים holds that he must stop immediately and await nightfall. However, the משנה ברורה is inclined to say that he may continue until night, at which point he must stop eating.

What if one has davened מעריב in a מנין before nightfall?

In this instance, one may be lenient. However, if he did not begin his meal before night, he should really read שמע before starting the meal. On Friday night, there is reason to be stringent, even with regard to the half hour before night, at least if one is particular the rest of the week, to always daven after night. However, one who is lenient has what to rely upon.

Is there any way to circumvent the איסור?

If one appoints a 'שומר', one who is not himself involved with a problematic activity and will be present to remind him to say שמע, he may then do as he wishes. The פוסקים add that he must make sure, however, to daven immediately when reminded, unless the 'שומר' agrees to remind him later once again.

Based on this, although one could rely on an alarm clock, in order to begin his meal, one should not rely on the machine, in order to take a nap, for there is the obvious concern that he will deactivate the alarm, turn over and go back to sleep.

If one has a set מנין with which he davens, he may also begin his meal after night, for his fixed schedule will, in itself, act as a reminder not to forget קריאת שמע.

What is the preferred time for קריאת שמע?

There are ראשונים, such as the רשב"א, who write that as long as one ensures to read קריאת שמע before midnight and does not contravene the above prohibition – to engage in the forbidden activities – this is one hundred per cent לכתחילה. However, in deference to the רבינו יונה, the שלחן ערוך rules that one should endeavour to read at the first opportunity. As we have already learnt, though the ט"י rules that if one has davened before night, one can and should rely upon קריאת שמע before going to bed, this is not accepted as the ideal.